

სიმძლავრის) მიწოდებისა და მოხმარების გეგმას. დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატთან წარმოდგენილ მოხმარებისა და მიწოდების განაცხადებში შეუსაბამობის შემთხვევაში დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატი დაუყოვნებლივ აცნობებს კვალიფიციურ საწარმოებს ამის შესახებ მიზეზების მითითებით და სთავაზობს მათ შეასწორონ უზუსტობა შესაბამის ინსტრუქციაში გათვალისწინებული ვადების ფარგლებში. კვალიფიციურ საწარმოსთან შეთანხმების მიუღწევლობის, ან მისგან პასუხის დაგვიანების შემთხვევაში დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატი უფლებამოსილია მოხმარებისა და მიწოდების დაბალანსება და ელექტროენერჯის (სიმძლავრის) მიწოდებისა და მოხმარების გეგმის შედგენა და დამტკიცება განახორციელოს თავისი შეხედულებისამებრ ელექტრო – ენერგეტიკულ სისტემაში მოსალოდნელი რეჟიმებისა და რესურსების გათვალისწინებით.

2³. საანგარიშო პერიოდის თითოეული კალენდარული დღისთვის მოხმარებისა და მიწოდების საათობრივი განაცხადების ან მათში უზუსტობების შესწორებების ამ მუხლის 2¹ და 2² პუნქტებით გათვალისწინებულ ვადებში წარმოუდგენლობის შემთხვევაში, შესაბამისი შემაჯამებელი ინფორმაცია და შეფასებები დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატის მიერ შედგება საანგარიშო პერიოდის დასრულებიდან 3 სამუშაო დღის ვადაში და გამოქვეყნდება დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატის ვებ – გვერდზე.

2⁴. განაცხადების (ყოველთვიური, ყოველდღიური – საათობრივი) ფორმებს, ასევე ყოველთვიური პროგნოზისა და ყოველდღიური – საათობრივი გეგმების შედგენის ინსტრუქციას შეიმუშავებს და ამტკიცებს დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატი.

3. ელექტროენერჯის დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატი ვალდებულია ელექტროენერჯის (სიმძლავრის) მოხმარებისა და მიწოდების ყოველდღიური – საათობრივი გეგმების თაობაზე სათანადო ინფორმაცია ასეთი გეგმების დამტკიცებისთანავე განათავსოს თავის ვებ – გვერდზე www.gse.com.ge ამ მუხლის მე-2⁴ პუნქტით გათვალისწინებული ინსტრუქციით დადგენილი წესის შესაბამისად. დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატის მიერ ასეთი ინფორმაციის ვებ – გვერდზე განთავსება ითვლება მის ოფიციალურ გამოქვეყნებად.

4. დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატის მიერ დამტკიცებული ელექტროენერჯის (სიმძლავრის) მიწოდებისა და მოხმარების გეგმის შესრულება სავალდებულოა ყველა იმ პირისთვის, რომელიც ახორციელებს ელექტროენერჯის წარმოებას, ექსპორტს, იმპორტს, გადაცემას, განაწილებას, დისპეტჩერიზაციას, მოხმარებასა და ტრანზიტს. ეს გეგმები ყოველ მათგანს აკისრებს კონკრეტულ ვალდებულებებსა და პასუხისმგებლობას. დამტკიცებული მიწოდება – მოხმარების ყოველდღიური გეგმები არ ექვემდებარება გადახედვას ან/და კორექტირებას, გარდა ავარიული და კანონმდებლობით გათვალისწინებული სხვა შემთხვევებისა.

5. კვალიფიციური საწარმოები ვალდებულნი არიან უპირობოდ შეასრულონ დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატის გაცემული ოპერატიული მოთხოვნები, გარდა კანონმდებლობით გათვალისწინებული შემთხვევებისა.

6. (ამოღებულია) .

7. ელექტროენერჯის დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატი ვალდებულია:

ა) ისე დაგეგმოს და დისპეტჩერიზაცია გაუწიოს ერთიან ენერგოსისტემას, რომ ელექტროენერჯის პარამეტრები (სიხშირე, ძაბვა და სხვა) შეესაბამებოდეს დადგენილ სტანდარტებს;

ბ) დროის ნებისმიერ მომენტში უზრუნველყოს ელექტროენერჯის მიწოდების და მოხმარების დაბალანსება;

გ. ამ წესების პირობების დაცვით, ყოველდღიურად მიაწოდოს სისტემის კომერციულ ოპერატორს მიწოდებისა და მიღების პუნქტებში მიღებული ან/და გაცემული ელექტროენერჯის (სიმძლავრის) , მიწოდებისა და მოხმარების გრაფიკებში ასახული და მრიცხველებზე ფაქტობრივად დაფიქსირებული (მიწოდებული ან/და მოხმარებული) ელექტროენერჯის შესახებ, ასევე პირდაპირ ხელშეკრულებების შესრულების შესახებ მის ხელთ არსებული ინფორმაცია, ამასთან ყოველდღიურად უნდა მიაწოდოს, ყველა იმ მითითებებისა და ინსტრუქციების ჩანაწერები, რომლებიც მან გასცა წინა დღის განმავლობაში, ყველა იმ ცვლილების აღნიშვნით, რომელიც შეტანილ იქნა წინასწარ შედგენილ ელექტროენერჯის (სიმძლავრის) წარმოების ან/და მიწოდების გრაფიკებში.

8. იმ შემთხვევაში, თუ ელექტროენერგეტიკულ სისტემაში არსებული ტექნიკური ხასიათის გარემოების გამო ვერ ხერხდება ამა თუ იმ ხელშეკრულების პირობების სათანადოდ შესრულება და ეს შეუსრულებლობა აშკარად იმოქმედებს საანგარიშო თვის პერიოდში ხელშეკრულების შესრულებაზე, ამის შესახებ დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატი ვალდებულია, დაუყოვნებლივ აცნობოს მხარეებს აღნიშნულის შესახებ, ხოლო ხელშეკრულების ერთ-ერთი მხარის განმარტების მოთხოვნის შემთხვევაში ვალდებულია, გასცეს წერილობითი დასაბუთება პირდაპირი ხელშეკრულების პირობების შეუსრულებლობის გამომწვევი მიზეზების განმარტებით (ამ მუხლის მე-9 პუნქტით განსაზღვრულ ვადაში) .

9. დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატის ოპერატიული შეტყობინებები, მოთხოვნები ან/და დავალებები

უნდა დარეგისტრირდეს ორივე მხრიდან. რეგისტრაცია შეიძლება განხორციელდეს, როგორც წერილობით, ისე ზეპირი (აუდიო) ჩანაწერით. დისპეტჩერის ოპერატიული შეტყობინებები, მოთხოვნები და დავალებები წარმოადგენს ღია ინფორმაციას. დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატის ოპერატიული შეტყობინების ან/და მოთხოვნის ჩანაწერი დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატისა და კვალიფიციური საწარმოს მიერ უნდა გაიცეს შესაბამისი დაინტერესებული კვალიფიციური საწარმოს მოთხოვნიდან 3 სამუშაო დღის ვადაში.

- საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2007 წლის 25 აპრილის ბრძანება №31 – სსმ III, №58, 26.04.2007წ., მუხ.628
- საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2007 წლის 31 ოქტომბრის ბრძანება №88 – სსმ III, №153, 31.10.2007წ., მუხ.1707
- საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2010 წლის 13 აგვისტოს ბრძანება №46 – სსმ III, №99, 13.08.2010წ., მუხ.1479
- საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2014 წლის 4 მარტის ბრძანება №20 – ვებგვერდი, 04.03.2014წ.
- საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2016 წლის 1 მარტის ბრძანება №9 – ვებგვერდი, 04.03.2016წ.

თავი XI ელექტროენერჯის საბითუმო აღრიცხვა

მუხლი 32. ამოღებულია

საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2007 წლის 25 აპრილის ბრძანება №31 – სსმ III, №58, 26.04.2007წ., მუხ.628
საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2015 წლის 9 ივნისის ბრძანება №58 – ვებგვერდი, 09.06.2015წ.

მუხლი 32¹. ამოღებულია

საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2014 წლის 28 მარტის ბრძანება №36 – ვებგვერდი, 03.04.2014წ.
საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2015 წლის 9 ივნისის ბრძანება №58 – ვებგვერდი, 09.06.2015წ.

მუხლი 33. ამოღებულია

საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2014 წლის 28 მარტის ბრძანება №36 – ვებგვერდი, 03.04.2014წ.
საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2015 წლის 9 ივნისის ბრძანება №58 – ვებგვერდი, 09.06.2015წ.

მუხლი 34. ამოღებულია

საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2007 წლის 31 ოქტომბრის ბრძანება №88 – სსმ III, №153, 31.10.2007წ., მუხ.1707
საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2015 წლის 9 ივნისის ბრძანება №58 – ვებგვერდი, 09.06.2015წ.

მუხლი 35. ამოღებულია

საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2014 წლის 4 მარტის ბრძანება №20 – ვებგვერდი, 04.03.2014წ.
საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2015 წლის 9 ივნისის ბრძანება №58 – ვებგვერდი, 09.06.2015წ.

მუხლი 36. ამოღებულია

საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2015 წლის 9 ივნისის ბრძანება №58 – ვებგვერდი, 09.06.2015წ.

თავი XI¹ დერეგულირებული ელექტროსადგურები

საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2007 წლის 25 აპრილის ბრძანება №31 – სსმ III, №58, 26.04.2007წ., მუხ.628

მუხლი 36¹. მცირე სიმძლავრის ელექტროსადგურები

1. თუ მცირე სიმძლავრის ელექტროსადგურის მიერ მიღების პუნქტში გადაცემული ელექტროენერჯია (მთლიანად ან ნაწილობრივ) არ არის შესყიდული წინასწარ გაფორმებული პირდაპირი ხელშეკრულებით, მცირე სიმძლავრის ელექტროსადგური ითვლება ამ ელექტროენერჯის გამყიდველად სისტემის კომერციულ ოპერატორზე სტანდარტული პირობებით შედგენილი პირდაპირი ხელშეკრულებით.

2. სტანდარტული პირობებით შედგენილი პირდაპირი ხელშეკრულების ფარგლებში სისტემის კომერციული ოპერატორი, მცირე სიმძლავრის დერეგულირებული ელექტროსადგურებისგან საბალანსო ელექტროენერჯის შესყიდვისას, ანგარიშსწორებას ახორციელებს:

- ა) ყოველი კალენდარული წლის 1 სექტემბრიდან 1 მაისამდე – იმ ჰიდროელექტროსადგურის ტარიფის ზედა ზღვრით, რომელსაც კომისიამ დაუდგინა ყველაზე მაღალი ტარიფი;
- ბ) ყოველი კალენდარული წლის 1 მაისიდან 1 სექტემბრამდე – რეგულირებადი ფიქსირებული ტარიფის მქონე იმ ჰიდროელექტროსადგურების ტარიფით, რომელსაც კომისიის მიერ დადგენილი აქვს ყველაზე დაბალი ტარიფი.

3. (ამოღებულია).

საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2007 წლის 25 აპრილის ბრძანება №31 – სსმ III, №58, 26.04.2007წ., მუხ.628

საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2007 წლის 28 ივნისის ბრძანება №46 – სსმ III, №92, 29.06.2007წ., მუხ.990
საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2007 წლის 31 ოქტომბრის ბრძანება №88 – სსმ III, №153, 31.10.2007წ., მუხ.1707
საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2008 წლის 10 ნოემბრის ბრძანება №98 – სსმ III, №163, 14.11.2008წ., მუხ.1644
საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2010 წლის 13 აგვისტოს ბრძანება №46 – სსმ III, №99, 13.08.2010წ., მუხ.1479
საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2013 წლის 18 ოქტომბრის ბრძანება №148 – ვებგვერდი, 22.10.2013წ.
საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2017 წლის 13 მარტის ბრძანება №15- ვებგვერდი, 14.03.2016წ.

მუხლი 36². ახლად აშენებული ელექტროსადგური

1. თუ ახლად აშენებული ელექტროსადგურის მიერ მიღების პუნქტში გადაცემული ელექტროენერგია (მთლიანად ან ნაწილობრივ) არ არის შესყიდული წინასწარ გაფორმებული პირდაპირი ხელშეკრულებით (მათ შორის, ელექტროსადგურის მფლობელ კვალიფიციურ საწარმოსა და სისტემის კომერციულ ოპერატორს შორის მოქმედი კანონმდებლობის ან/და საქართველოს მთავრობის სამართლებრივი აქტის შესაბამისად გაფორმებული პირდაპირი ხელშეკრულებით), ახლად აშენებული ელექტროსადგური ითვლება ამ ელექტროენერგიის გამყიდველად სისტემის კომერციულ ოპერატორზე სტანდარტული პირობებით შედგენილი პირდაპირი ხელშეკრულებით.

2. სტანდარტული პირობებით შედგენილი პირდაპირი ხელშეკრულების ფარგლებში სისტემის კომერციული ოპერატორი, ახლად აშენებული ელექტროსადგურისგან საბალანსო ელექტროენერგიის შესყიდვისას, ანგარიშსწორებას ახორციელებს:

ა) ყოველი კალენდარული წლის 1 სექტემბრიდან 1 მაისამდე – იმ ჰიდროელექტროსადგურის ტარიფის ზედა ზღვრით, რომელსაც კომისიამ დაუდგინა ყველაზე მაღალი ტარიფი, მაგრამ არაუმეტეს „ელექტროენერგეტიკისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ“ საქართველოს კანონის 23-ე მუხლის მე-4 პუნქტით განსაზღვრულ შეთანხმებაში მითითებული ფასისა;

ბ) ყოველი კალენდარული წლის 1 მაისიდან 1 სექტემბრამდე – რეგულირებადი ფიქსირებული ტარიფის მქონე იმ ჰიდროელექტროსადგურების ტარიფით, რომელსაც კომისიის მიერ დადგენილი აქვს ყველაზე დაბალი ტარიფი.

საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების მინისტრის 2011 წლის 5 დეკემბრის №251 ბრძანება – ვებგვერდი, 06.12.2011წ.

საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2013 წლის 18 ოქტომბრის ბრძანება №148 – ვებგვერდი, 22.10.2013წ.

საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2014 წლის 17 მარტის ბრძანება №25 – ვებგვერდი, 21.03.2014წ.

საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2017 წლის 13 მარტის ბრძანება №15- ვებგვერდი, 14.03.2016წ.

თავი XII დავების გადაწყვეტა

მუხლი 37. დავების გადაწყვეტა

ამ წესებთან დაკავშირებული დავები გადაწყდება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

მუხლი 37¹. (მოქმედების ვადა დასრულებულია)

საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2007 წლის 28 ივნისის ბრძანება №46 – სსმ III, №92, 29.06.2007წ., მუხ.990

თავი XIII გარდამავალი დებულებები

მუხლი 38. ამ წესების შემოღებასთან დაკავშირებით გარდამავალი პერიოდისათვის დასარეგულირებელი საკითხები

1. (ამოღებულია).

2. აფხაზეთის ტერიტორიაზე ელექტროენერგიის მიწოდება ხორციელდება ენგურჰესის და ვარდნილჰესების კასკადის ჰიდროელექტროსადგურებიდან ელექტროენერგიის (სიმძლავრის) დამტკიცებული საპროგნოზო ბალანსის მოცულობების მიხედვით. ენგურჰესის და ვარდნილჰესების კასკადის ჰიდროელექტროსადგურები თავიანთი გამომუშავებიდან იკლებენ აფხაზეთის ტერიტორიაზე მიწოდებული ელექტროენერგიის რაოდენობას, შესაბამის საანგარიშო პერიოდში მათ მიერ წარმოებული ელექტროენერგიის პროპორციულად და აწარმოებენ მის აღრიცხვას წინამდებარე წესებითა და კომისიის მიერ დადგენილი ტარიფით. იმ შემთხვევაში, თუ აფხაზეთის ტერიტორიაზე ელექტროენერგიის მიწოდება ხდება სისტემის კომერციული ოპერატორის მიერ შესყიდული ელექტროენერგიის ხარჯზე, ენგურჰესი და ვარდნილჰესების კასკადი ვალდებული არიან მომდევნო საანგარიშო პერიოდებში მიაწოდონ სისტემის კომერციულ ოპერატორს ეკვივალენტური რაოდენობის ელექტროენერგია. სისტემის კომერციული ოპერატორი უფლებამოსილია აღნიშნული ელექტროენერგია გაყიდოს მის მიერ ნაყიდი და აფხაზეთის ტერიტორიაზე მიწოდებული ელექტროენერგიის ფასად. ამ ელექტროენერგიის სისტემის კომერციული ოპერატორის მიერ ექსპორტირებისას ფასის ფორმირება ხდება ელექტროენერგიის ექსპორტსა ან/და გაცვლაზე გაფორმებული ხელშეკრულების შესაბამისად. ასეთ

შემთხვევებზე არ ვრცელდება ამ წესების მე-14 მუხლის მე-6 პუნქტი.

3. 2006 წლის ივლისსა და აგვისტოში კავშირი (ასოციაცია) ელექტროენერჯის საბითუმო ბაზრის მყიდველების მიერ კავშირი (ასოციაცია) ელექტროენერჯის საბითუმო ბაზარზე შესყიდული ელექტროენერჯის საფასურისა და საწევროს გადაუხელობის შემთხვევაში ელექტრობაზარი უფლებამოსილია მოსთხოვოს დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატს კავშირი (ასოციაცია) ელექტროენერჯის საბითუმო ბაზრის მყიდველებისათვის ელექტროენერჯის მიწოდების შეწყვეტა ან შეზღუდვა.

4. (ამოღებულია) .

5. ამ წესების თანახმად, ინფორმაციის მიწოდება წარმოებს წერილობითი ფორმით. ამასთან, წინასწარ შეთანხმების შემთხვევაში შესაძლებელია, ინფორმაციის მიწოდება განხორციელდეს ელექტრონული ფოსტის, ტელეფონოგრამის, ფაქსის და სხვა საშუალებებით.

6. აღრიცხვის სისტემების ტექნიკური აღჭურვილობის მოწესრიგებამდე, მათ შორის, სისტემის კომერციული ოპერატორისთვის გადასახდელი ან მისგან მისაღები თანხების გადაცემის ლიცენზიატებს შორის გასანაწილებლად საჭირო აღრიცხვის სისტემების ტექნიკური აღჭურვილობის მოწესრიგებამდე, გამოყენებულ იქნეს იგივე პროპორცია, რა პროპორციაც არსებობს კომისიის მიერ დადგენილ სს„საქრუსენერგოსა“ და შპს„საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ გადაცემის ქსელში ნორმატიულ დანაკარგებს შორის. ამასთან, ამ პუნქტის მოქმედება განისაზღვროს 2007 წლის 1 ივლისამდე.

7. აღრიცხვის სისტემების ტექნიკური აღჭურვილობის მოწესრიგებისთანავე ან/და შესაბამისი გადამცემი ქსელის ფარგლებში ამ წესების 32-ე მუხლის მე-3 პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული პირობის შესრულების შესაძლებლობისთანავე, დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატი ვალდებულია, დაუყოვნებლივ აცნობოს სამინისტროს აღნიშნულის შესახებ და მიუთითოს ამ მოწესრიგებით მიღებულ შედეგებზე, მათ შორის, ამ მოწესრიგების შედეგად გადაცემის ქსელში მიღებული, გადაცემული, ელექტროენერჯის (სიმძლავრის) სიზუსტით აღრიცხვასთან დაკავშირებულ შესაძლებლობებზე.

8. ამ წესების მე-13 მუხლის მე-5 პუნქტი და 31-ე მუხლის მე-8 პუნქტი ამოქმედდეს 2007 წლის 1 ივლისიდან.

9. წარმოების ლიცენზიატის ან მცირე სიმძლავრის ელექტროსადგურის მიერ ელექტროენერჯის აღრიცხვის სისტემების მოწესრიგებამდე (ამ მუხლის მე-6 პუნქტით გათვალისწინებულ ვადაში) , ელექტროენერჯის წარმოების საშუალების ერთ საანგარიშო პერიოდზე ნაკლები დროით გაჩერებისას, ამ პერიოდში მის მიერ სისტემიდან მიღებულ და წარმოებულ ელექტროენერჯიას შორის მეტობის შემთხვევაში, მიღებულ მოცულობაზე (ნაშთზე) ანგარიშსწორება მოხდება ელექტროენერჯის (სიმძლავრის) ნასყიდობისა და მომსახურების შესახებ პირდაპირი ხელშეკრულებების საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ელექტროენერჯის საერთო სასადგურო დანახარჯის ურუნველყოფა სრულად ხდება სხვა კვალიფიციური საწარმოსთან გაფორმებული ელექტროენერჯის (სიმძლავრის) ნასყიდობისა და მომსახურების შესახებ პირდაპირი ხელშეკრულებებით.

10. 2007 წლის ნოემბრის თვის საანგარიშო პერიოდისთვის დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატთან სტანდარტული პირობების ფორმით დარეგისტრირებული ხელშეკრულებით დასარეზერვებული საპროგნოზო სიმძლავრის მოცულობები არ გამოითვლება, გენერაციის ის წყაროები, რომელთა მეშვეობით იქნება 2007 წლის ნოემბრის თვის საანგარიშო პერიოდისთვის საპროგნოზოდ უზრუნველყოფილი კვალიფიციური საწარმოების მიერ დაურეზერვებული სიმძლავრე, არ შეირჩევა, ხოლო სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის უზრუნველყოფის საფასურის ანაზღაურება განხორციელდება დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატთან სტანდარტული პირობების ფორმით დარეგისტრირებული ხელშეკრულების (სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის უზრუნველყოფის შესახებ) მიხედვით და დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატის მიერ ტესტირების მეშვეობით დადგენილი სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის ფაქტობრივად უზრუნველყოფილი მოცულობების საფუძველზე.

საქართველოს ენერჯეტიკის მინისტრის 2007 წლის 25 აპრილის ბრძანება №31 – სსმ III, №58, 26.04.2007წ., მუხ.628
საქართველოს ენერჯეტიკის მინისტრის 2007 წლის 28 ივნისის ბრძანება №46 – სსმ III, №92, 29.06.2007წ., მუხ.990
საქართველოს ენერჯეტიკის მინისტრის 2007 წლის 31 ოქტომბრის ბრძანება №88 – სსმ III, №153, 31.10.2007წ., მუხ.1707

მუხლი 38¹. საპროექტო კომპანიის მიერ 2013 წლის 1 მაისამდე დადებული ხელშეკრულებების წინარე რეგისტრაციის წესი

საპროექტო კომპანიის მიერ 2013 წლის 1 მაისამდე დადებული ხელშეკრულება (პირდაპირი ხელშეკრულება ელექტროენერჯის გადაცემის ან/და დისპეტჩერიზაციის მომსახურებაზე, პირდაპირი ხელშეკრულება ელექტროენერჯის ექსპორტზე, ხელშეკრულება ელექტროენერჯის ექსპორტზე) , ასევე ამ წესების 14¹ მუხლის მე-9 პუნქტით გათვალისწინებული ხელშეკრულება გადაცემა-დისპეტჩერიზაციის მომსახურების დარეზერვებაზე წინარე რეგისტრაციისთვის დისპეტჩერიზაციის

ლიცენზიანტს შეიძლება წარედგინოს 2013 წლის 1 ნოემბრამდე. ამ პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში საპროექტო კომპანიის მიერ დადებული შესაბამისი ხელშეკრულების წინარე რეგისტრაციის მიზნებისთვის გამოიყენება ამ წესების 10¹ მუხლის მე-2-მე-10 პუნქტებით გათვალისწინებული დებულებები.

საქართველოს ენერჯეტიკის მინისტრის 2013 წლის 30 მაისის ბრძანება №99 – ვებგვერდი, 30.05.2013წ.

მუხლი 39. ელექტროენერგეტიკული სისტემის სიმძლავრის სასისტემო რეზერვით უზრუნველყოფის განსაკუთრებული წესი

1. ამ მუხლის მიზნებისთვის გარანტირებული რეზერვის წყაროს ასევე მიეკუთვნებიან ის თბოელექტროსადგურებიც, რომლებიც ელექტროენერგიის (სიმძლავრის) არსებული საპროგნოზო ბალანსის მოქმედების პერიოდში არ იყვნენ განსაზღვრულნი გარანტირებული რეზერვის წყაროდ.

2. 2009 წლის 1 მაისიდან 1 სექტემბრამდე სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის საფასური ამ მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრულ თბოელექტროსადგურებს აუნაზღაურდებათ მათ მიერ განცხადებული ელექტროენერგიის წლიური გამომუშავების (სალტეზე გაცემა) მოცულობების შესაბამისად, მაგრამ არა უმეტეს ელექტროენერგიის (სიმძლავრის) მოქმედი საპროგნოზო ბალანსით გათვალისწინებულ მოხმარებლებზე მიწოდებისა (აფხაზეთის ტერიტორიაზე მოხმარებული ელექტროენერგიის გამოკლებით) და ექსპორტის ჯამური წლიური მოცულობის 10%-ისა, რომელსაც გამოაკლდება თბოელექტროსადგურის მიერ მიმდინარე საბალანსო წლის განმავლობაში სალტეზე ფაქტობრივად გაცემული ელექტროენერგიის რაოდენობა.

3. ამ მუხლის პირველ პუნქტში განსაზღვრული სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის წყაროები (თბოელექტროსადგურები) დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატს, არა უგვიანეს 2009 წლის 1 მაისისა, წარუდგენენ უზრუნველყოფილი სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის შესახებ განაცხადს.

4. დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატი სიმძლავრის სასისტემო რეზერვით უზრუნველყოფის შესახებ განაცხადის მიღებიდან 3 კალენდარული დღის ვადაში აფიქსირებს უზრუნველყოფილი სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის მოცულობას, რომელიც სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის ამ მუხლში მითითებული ყოველი წყაროსათვის გამოითვლება, როგორც შესაბამისი წყაროს მიერ სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის განაცხადში მითითებულ მოცულობასა და მის ფაქტობრივი გამომუშავებას (სალტეზე გაცემა) შორის სხვაობა.

5. უზრუნველყოფილი სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის გადანაწილება სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის შემსყიდველ კვალიფიციურ საწარმოებზე ხდება თანაბარწილად 2009 წლის 1 მაისიდან 2009 წლის 31 აგვისტოს ჩათვლით.

6. დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატი ამ მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებულ ინფორმაციას, არაუგვიანეს 2009 წლის 5 მაისისა, წარუდგენს სისტემის კომერციულ ოპერატორს და სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის წყაროებს. მიღებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით, სისტემის კომერციული ოპერატორი 2009 წლის მაისიდან 2009 წლის აგვისტოს ჩათვლით, არა უგვიანეს ყოველი საანგარიშო თვის მომდევნო თვის 10 რიცხვისა, ამ მუხლის მე-4 პუნქტით განსაზღვრულ, შესაბამის საანგარიშო პერიოდში გასაყიდი სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის მოცულობას (სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის კონკრეტული წყაროს მიხედვით) ანაწილებს სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის შემსყიდველ თითოეულ კვალიფიციურ საწარმოზე იმავე საანგარიშო პერიოდში სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის შემსყიდველი კვალიფიციური საწარმოების ფაქტობრივი ჯამურ მოხმარებაში შესაბამისი კვალიფიციური საწარმოს ფაქტობრივი მოხმარების წილის პროპორციულად. სისტემის კომერციული ოპერატორი აღნიშნულ ინფორმაციას (სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის კონკრეტული წყაროსა და უზრუნველყოფილი მოცულობების მითითებით) უზავნის შესაბამის კვალიფიციურ საწარმოებს.

7. ამ მუხლის მე-6 პუნქტით გათვალისწინებული ინფორმაცია წარმოადგენს სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის წყაროებსა და სისტემის კომერციულ ოპერატორს, აგრეთვე სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის შემსყიდველ კვალიფიციურ საწარმოებსა და სისტემის კომერციულ ოპერატორს შორის ანგარიშსწორების საფუძველს. სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის შემსყიდველი კვალიფიციური საწარმოები უზრუნველყოფილი სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის საფასურს ანაზღაურებენ შესაბამისი წყაროსათვის კანონმდებლობის თანახმად დადგენილი სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის ტარიფისა (ზედა ზღვარი) და ამ მუხლის მე-6 პუნქტის შესაბამისად განსაზღვრული მათ მიერ შესასყიდი სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის მოცულობის გათვალისწინებით, სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის უზრუნველყოფის სტანდარტული პირობების ფორმით შედგენილი პირდაპირი ხელშეკრულების შესაბამისად.

8. ეს მუხლი ვრცელდება მხოლოდ სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებულ წყაროებზე, რომლებიც ამ მუხლით დადგენილი წესით წარადგენენ განაცხადს დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატთან.

საქართველოს ენერჯეტიკის მინისტრის 2009 წლის 14 აპრილის ბრძანება №38 – სსმ III, №48, 21.04.2009წ., მუხ.549

მუხლი 40. ელექტროენერგეტიკული სისტემის სიმძლავრის სასისტემო რეზერვით უზრუნველყოფის განსაკუთრებული წესი 2010 წლის 1 მაისიდან 1 სექტემბრამდე პერიოდში

არაოფიციალური ვერსია

1. ამ მუხლის მიზნებისთვის გარანტირებული რეზერვის წყაროს ასევე მიეკუთვნებიან ის თბოელექტროსადგურებიც, რომლებიც 2009 წლის 1 სექტემბრიდან 2010 წლის 1 მაისამდე პერიოდში არ იყვნენ განსაზღვრულნი გარანტირებული რეზერვის წყაროდ.

2. 2010 წლის 10 მაისიდან 1 სექტემბრამდე სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის საფასური ამ მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრულ თბოელექტროსადგურებს აუნაზღაურდებათ მათ მიერ სიმძლავრის სასისტემო რეზერვით უზრუნველყოფაზე გაცხადებული მოცულობის შესაბამისად, მაგრამ თითოეულისათვის არაუმეტეს ელექტროენერჯის (სიმძლავრის) მოქმედი საპროგნოზო ბალანსით გათვალისწინებულ მომხმარებლებზე მიწოდებისა (აფხაზეთის ტერიტორიაზე მოხმარებული ელექტროენერჯის გამოკლებით) და ექსპორტის ჯამური წლიური მოცულობის 10%-ისა.

3. ამ მუხლის პირველ პუნქტში განსაზღვრული სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის წყაროები (თბოელექტროსადგურები) დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატს არა უგვიანეს 2010 წლის 10 მაისისა წარუდგენენ 2010 წლის 10 მაისიდან 2010 წლის 1 სექტემბრამდე პერიოდში უზრუნველყოფილი სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის შესახებ განაცხადს, მომავალი საანგარიშო პერიოდის იმ ზუსტი მონაკვეთების (დღეების მიხედვით) მითითებით, რომელთა განმავლობაში სიმძლავრის სასისტემო რეზერვი ვერ იქნება უზრუნველყოფილი, მათ შორის სარემონტო და/ან პროფილაქტიკური სამუშაოების წარმოების გამო.

4. დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატი სიმძლავრის სასისტემო რეზერვით უზრუნველყოფის შესახებ განაცხადის მიღებიდან 3 კალენდარული დღის ვადაში განსაზღვრავს სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის შესაბამისი წყაროს (თბოელექტროსადგურის) მიერ ყოველ საანგარიშო პერიოდში (2010 წლის 10 მაისიდან 2010 წლის 1 სექტემბრამდე) უზრუნველყოფილი სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის მოცულობას (ამ მუხლის მე-2 პუნქტში მითითებული შეზღუდვისა და უზრუნველყოფილი სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის შესახებ განაცხადში სარემონტო და/ან პროფილაქტიკური სამუშაოებისათვის მითითებული პერიოდების გათვალისწინებით).

5. დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატი ამ მუხლის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებულ ინფორმაციას არაუგვიანეს 2010 წლის 15 მაისისა წარუდგენს სისტემის კომერციულ ოპერატორს და სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის წყაროებს. მიღებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით, სისტემის კომერციული ოპერატორი 2010 წლის მაისიდან 2010 წლის აგვისტოს ჩათვლით, არა უგვიანეს ყოველი საანგარიშო თვის მომდევნო თვის 10 რიცხვისა, ამ მუხლის მე-4 პუნქტის მიხედვით განსაზღვრულ, შესაბამის საანგარიშო პერიოდში გასაყიდი სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის მოცულობას (სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის კონკრეტული წყაროს მიხედვით) ანაწილებს სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის შემსყიდველ თითოეულ კვალიფიციურ საწარმოზე იმავე საანგარიშო პერიოდში სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის შემსყიდველი კვალიფიციური საწარმოების ფაქტობრივ ჯამურ მოხმარებასა და ექსპორტში შესაბამისი კვალიფიციური საწარმოს ფაქტობრივი მოხმარების ან ექსპორტის წილის პროპორციულად. სისტემის კომერციული ოპერატორი აღნიშნულ ინფორმაციას (სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის კონკრეტული წყაროსა და უზრუნველყოფილი სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის მოცულობების მითითებით) უგზავნის შესაბამის კვალიფიციურ საწარმოებს.

6. ამ მუხლის მე-5 პუნქტით გათვალისწინებული ინფორმაცია წარმოადგენს სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის წყაროებსა და სისტემის კომერციულ ოპერატორს, აგრეთვე სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის შემსყიდველ კვალიფიციურ საწარმოებსა და სისტემის კომერციულ ოპერატორს შორის ანგარიშსწორების საფუძველს. სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის შემსყიდველი კვალიფიციური საწარმოები უზრუნველყოფილი სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის საფასურს ანაზღაურებენ შესაბამისი წყაროსათვის კანონმდებლობის თანახმად დადგენილი სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის ტარიფისა (ზედა ზღვარი) და ამ მუხლის მე-5 პუნქტის შესაბამისად განსაზღვრული მათ მიერ შესასყიდი სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის მოცულობის გათვალისწინებით, სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის უზრუნველყოფის სტანდარტული პირობების ფორმით შედგენილი პირდაპირი ხელშეკრულების შესაბამისად.

7. ეს მუხლი ვრცელდება მხოლოდ სიმძლავრის სასისტემო რეზერვის ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებულ წყაროებზე, რომლებიც ამ მუხლით დადგენილი წესით წარადგენენ განაცხადს დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატთან.

საქართველოს ენერჯეტიკის მინისტრის 2010 წლის 30 აპრილის ბრძანება №24 – სსმ III, №50, 30.04.2010წ., მუხ.750

მუხლი 41. დროებითი დებულებები

1. სისტემათაშორისი ტრანზიტისთვის (გადადინებისთვის) განკუთვნილი ახალი ელექტროგადამცემი ქსელის ტესტირების უზრუნველყოფის მიზნებისთვის 2013 წლის 31 დეკემბრამდე პერიოდის განმავლობაში საანგარიშო პერიოდ(ებ) ში საქართველოს საბაჟო საზღვარზე გადადინებულ

(შემოდინებულ და გადინებულ) ელექტროენერგიაზე არ ხორციელდება რაიმე სახის ანგარიშსწორება. ამ წესების 23-ე მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად გაანგარიშებული ფაქტიური დანაკარგის დამატებით კომპონენტად გამოიყენება მხოლოდ ამ პუნქტით გათვალისწინებული ტესტირებისას შემოდინებულ და გადინებულ ელექტროენერგიის მოცულობებს შორის დადებითი სხვაობა (დადებითი სალდო საქართველოში იმპორტის მნიშვნელობით) ერთ საანგარიშო პერიოდში, რომელიც წარმოადგენს ელექტროენერგიის დანახარჯს გადამცემ ქსელში.

2. ამ წესების 23-ე მუხლის 2¹ პუნქტის შესაბამისად განსაზღვრული ფაქტობრივი საშუალო დანაკარგის გაანგარიშებისას მხოლოდ ამ მუხლის 1-ლი პუნქტით გათვალისწინებული დადებითი სალდოს სიდიდე დამატებით აკლდება ამ წესების 23-ე მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად გაანგარიშებული ფაქტიური დანაკარგის სიდიდეს, ამ მუხლის 1-ლი პუნქტით განსაზღვრულ საანგარიშო პერიოდ(ებ) ში.

3. სისტემათაშორისი ტრანზიტისთვის (გადადინებისთვის) განკუთვნილი ახალი ელექტროგადამცემი ქსელის ტესტირების უზრუნველყოფის მიზნებისთვის შემოდინებული და გადინებული ელექტროენერგიის მოცულობები (გარდა ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გამონაკლისისა – ტესტირებისას გადადინებული ელექტროენერგიის მოცულობებს შორის დადებითი სხვაობა) არ გამოიყენება შესაბამისი საანგარიშო პერიოდისთვის ფაქტობრივი დანაკარგის გამოთვლისას.

4. 2013 წლის დარჩენილი პერიოდისთვის და 2014 წლისთვის სისტემათაშორისი ტრანზიტისათვის განკუთვნილი ახალი ელექტროგადამცემი ხაზის გამტარუნარიანობის სხვადასხვა სახეობების განსაზღვრის, გამოქვეყნებისა და განაწილების მიზნებისთვის დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიანტი ცალკე ადგენს:

ა) ამ წესების 14¹⁵ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ხაზის გამტარუნარიანობის მოცულობის (NTC) , ასევე მომდევნო კალენდარული წლისთვის (წლებისთვის) , საანგარიშო პერიოდების მიხედვით, ATC-ის, ALC-ის, NAC-ის მოცულობების და ექსპორტის მიმართულებების განსაზღვრისა და საჯაროდ გამოცხადების ვადას;

ბ) ამ წესების 14¹⁵ მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული ხაზის NTC-ის, ATC-ის, ALC-ის (მ. შ. AAC-ის) და NAC-ის განახლებული მოცულობების განსაზღვრისა და საჯაროდ გამოცხადების ვადას;

გ) ამ წესების 14¹⁵ მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული განაცხადების წარდგენის ვადას.

დ) გამტარუნარიანობის განაწილების მონაწილეთა მიმართ დამატებით მოთხოვნებს (მათ შორის, ამ წესების 14¹⁶ მუხლის მე-2 პუნქტის „ე“ ქვეპუნქტის საფუძველზე მშენებლობის პროცესში მყოფი განახლებადი ენერჯის წყაროზე მომუშავე ელექტროსადგურისთვის დაწესებულ მოთხოვნებს) .“

5. 2014 წლის საანგარიშო პერიოდებისთვის სისტემათაშორისი ტრანზიტისათვის განკუთვნილი ახალი ელექტროგადამცემი ხაზის გამტარუნარიანობის მაქსიმალურად ათვისების მიზნით დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიანტი უფლებამოსილია გამტარუნარიანობის განაწილების საერთო პროცესიდან გამიჯნოს უახლოესი ერთი, ან რამდენიმე თანმიმდევრული საანგარიშო პერიოდი და ასეთი საანგარიშო პერიოდებისთვის შეამციროს ხელმისაწვდომი მოცულობის განაწილების დადგენილი ვადები.

6. ელექტროენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორის მიერ 2012 წლის მარტი-აპრილის პერიოდში აზერბაიჯანის რესპუბლიკიდან მიღებული ელექტროენერგიის თურქეთის რესპუბლიკაში დაბრუნების უზრუნველსაყოფად, 2016-2017 წლების პერიოდში საქართველოდან თურქეთის რესპუბლიკის მიმართულებით სისტემათაშორისო ტრანზიტისთვის (გადადინებისათვის) განკუთვნილი ახალი ელექტროგადამცემი ხაზის გამტარუნარიანობის ხელმისაწვდომი მოცულობის არსებობის შემთხვევაში (შიდა შემზღუდავი რესურსით/დისპეტჩერიზაციის შესაძლებლობით წარმოქმნილი შეზღუდვების გათვალისწინებით) , გამტარუნარიანობის ხელმისაწვდომი მოცულობა ნაწილდება ელექტროენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორზე ამ წესების IV¹ თავით განსაზღვრული პროცედურებისა და საექსპორტო მოცულობის ელექტროენერგიის (სიმძლავრის) ბალანსში გათვალისწინების გარეშე. ამ პუნქტით გათვალისწინებული უფლებით სარგებლობის შეთხვევაში ბაზრის ოპერატორი ვალდებულია შესაბამის საანგარიშო თვეში (თვეებში) თურქეთში ელექტროენერგიის ექსპორტის დაწყებამდე არაუგვიანეს 7 (შვიდი) დღით ადრე სარეგისტრაციოდ წარუდგინოს დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიანტს ამ წესების მე-2 მუხლის „ქ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული ხელშეკრულება ელექტროენერგიის ექსპორტზე, ასევე ელექტროენერგიის ექსპორტის საპროგნოზო საათობრივი გრაფიკი.

6¹. საქართველოში ელექტროენერგეტიკული სისტემის მდგრადი, საიმედო და სტაბილური ფუნქციონირების, ასევე ქვეყნის შიდა მიწოდება-მოხმარებაში ელექტროენერგიის უკმარისობის (დეფიციტის) დაფარვის მიზნით, ელექტროენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორის მიერ სომხეთის რესპუბლიკიდან 2017 წლის თებერვალი-აპრილის თვეებში მიღებული ელექტროენერგიის 2017 წლის გაზაფხული-ზაფხულის პერიოდში დაბრუნების უზრუნველსაყოფად განსაზღვრული საექსპორტო მოცულობა ელექტროენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორზე ნაწილდება ამ წესების IV¹ თავით

გათვალისწინებული პროცედურებისა და საექსპორტო მოცულობის ელექტროენერჯის (სიმძლავრის) ბალანსში გათვალისწინების გარეშე. ამ პუნქტით გათვალისწინებული უფლებით სარგებლობის შეთხვევაში ბაზრის ოპერატორი ვალდებულია შესაბამის საანგარიშო თვეში (თვეებში) სომხეთის რესპუბლიკაში ელექტროენერჯის ექსპორტის დაწყებამდე არაუგვიანეს 7 (შვიდი) დღით ადრე სარეგისტრაციოდ წარუდგინოს დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატს ამ წესების მე-2 მუხლის „ქ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული ხელშეკრულება ელექტროენერჯის ექსპორტზე, ასევე ელექტროენერჯის ექსპორტის საპროგნოზო საათობრივი გრაფიკი.

6². 2017-2018 წლებში ამ მუხლის მე-6, 6¹, 6³ და 6⁴ პუნქტებით გათვალისწინებული უფლებებით სარგებლობის მიზნით ელექტროენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორი ვალდებულია, შესაბამის ექსპორტის განხორციელების საანგარიშო თვის დაწყებამდე არაუგვიანეს 45 (ორმოცდახუთი) კალენდარული დღით ადრე დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატს შეატყობინოს წინასწარი საორიენტაციო ინფორმაცია ექსპორტის განხორციელების კონკრეტული საანგარიშო თვის (თვეების), საექსპორტო სიმძლავრისა და ექსპორტის ხელშეკრულების მოსალოდნელი კონტრაქტის თაობაზე. ამ პუნქტით გათვალისწინებული წინასწარი საორიენტაციო ინფორმაციის მიღების შემთხვევაში, დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატი ამ მუხლის მე-6, 6¹, 6³ და 6⁴ პუნქტებით გათვალისწინებული ვადების ამოწურვამდე ან ელექტროენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორის დაზუსტებულ მომართვამდე შეამცირებს საექსპორტოდ ნებადართულ მოცულობას ელექტროენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორის შეტყობინებაში ასახული ელექტროენერჯის მოცულობით და არ განახორციელებს ელექტროენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორის შეტყობინებაში ასახულ სიმძლავრეზე გამტარუნარიანობის ხელმისაწვდომი მოცულობის (ATC) განაწილების შესაბამის პროცედურებს.

6³. საქართველოში ელექტროენერგეტიკული სისტემის მდგრადი, საიმედო და სტაბილური ფუნქციონირების, ასევე ქვეყნის შიდა მიწოდება-მოხმარებაში ელექტროენერჯის უკმარისობის (დეფიციტის) დაფარვის მიზნით, ელექტროენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორის მიერ თურქეთის რესპუბლიკაში 2018 წლის ზაფხულის პერიოდში (კალენდარული წლის „ივნისი“, „ივლისი“, „აგვისტო“) (ელექტროენერჯის ბარტერის (გაცვლის) წესით მიწოდების უზრუნველსაყოფად, ელექტროენერჯის გაცვლის (2018 წლის შემოდგომა-ზამთრის პერიოდში (კალენდარული წლის „ოქტომბერი“, „ნოემბერი“, „დეკემბერი“) დაბრუნების პირობით) ფარგლებში განსაზღვრული საექსპორტო მოცულობა ელექტროენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორზე ნაწილდება ამ წესების IV¹ თავით გათვალისწინებული პროცედურებისა და საექსპორტო მოცულობის ელექტროენერჯის (სიმძლავრის) ბალანსში გათვალისწინების გარეშე. ამ პუნქტით გათვალისწინებული უფლებით სარგებლობის შეთხვევაში, ელექტროენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორი ვალდებულია, შესაბამის საანგარიშო თვეში თურქეთის რესპუბლიკაში ელექტროენერჯის ექსპორტის დაწყებამდე არაუგვიანეს 7 (შვიდი) დღით ადრე სარეგისტრაციოდ წარუდგინოს დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატს ამ წესების მე-2 მუხლის „ქ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული ხელშეკრულება ელექტროენერჯის ექსპორტზე, ასევე ელექტროენერჯის ექსპორტის საპროგნოზო საათობრივი გრაფიკები.

7. ამ წესების 14¹⁵ მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრული პრეტენდენტების მიერ ნარჩენი ხელმისაწვდომი მოცულობის მათ მიერ ასათვისებელი ოდენობის (მოთხოვნილი მოცულობა) თაობაზე განაცხადის დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატთან წარდგენის ვადა 2016 წლისთვის გაგრძელდეს 1 დეკემბრამდე.

8. ამ წესების 14¹⁵ მუხლის მე-5 პუნქტში გათვალისწინებული განაცხადის დამოწმების ვადა 2016 წლისათვის დადგინდეს განაცხადების წარდგენის ვადის ამოწურვიდან 5 (ხუთი) სამუშაო დღით, ხოლო ხარვეზების არ არსებობის შემთხვევაში, განაცხადი დარეგისტრირდეს 1 (ერთ) სამუშაო დღეში.

9. ამ წესების 14¹⁵ მუხლის მე-6 პუნქტში გათვალისწინებული ნარჩენი ხელმისაწვდომი მოცულობის განაწილება ხორციელდება განაცხადების რეგისტრაციის ვადის ამოწურვიდან 2 (ორი) სამუშაო დღის ვადაში.

10. ამ წესების 14²³ მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრული საექსპორტოდ ნებადართული მოცულობის მსურველი პრეტენდენტების მიერ დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატთან შესაბამისი განაცხადების წარდგენის ვადა 2016 წლისთვის გაგრძელდეს 1 დეკემბრამდე.

11. ამ წესების 14²³ მუხლის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებული საექსპორტოდ ნებადართული მოცულობის განაწილების სპეციალურ აუქციონს 2016 წლისათვის დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატი ატარებს ამ წესების 41-ე მუხლის მე-10 პუნქტით დადგენილი ვადის ამოწურვიდან 4 (ოთხი) სამუშაო დღის ვადაში.

12. ამ წესების 14²⁴ მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრული ტრანზიტის (რეექსპორტის) მსურველი პრეტენდენტების მიერ დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატთან შესაბამისი განაცხადების წარდგენის ვადა 2016 წლისთვის გაგრძელდეს 1 დეკემბრამდე.

13. ამ წესების 14²⁴ მუხლის მე-7 პუნქტით გათვალისწინებულ სატრანზიტოდ ნებადართულ მოცულობის განაწილების სპეციალურ აუქციონს ატარებს ამ წესების 41-ე მუხლის მე-12 პუნქტით დადგენილი ვადის ამოწურვიდან 5 სამუშაო დღის ვადაში.

საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2013 წლის 18 ოქტომბრის ბრძანება №148 – ვებგვერდი, 22.10.2013წ.

საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2014 წლის 31 იანვრის ბრძანება №6 – ვებგვერდი, 04.02.2014წ.

საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2014 წლის 4 მარტის ბრძანება №20 – ვებგვერდი, 04.03.2014წ.

საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2016 წლის 22 აპრილის ბრძანება №24- ვებგვერდი, 25.04.2016წ.

საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2016 წლის 24 ოქტომბრის ბრძანება №83 – ვებგვერდი, 25.10.2016წ.

საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2017 წლის 22 თებერვლის ბრძანება №11 – ვებგვერდი, 22.02.2017წ.

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის 2018 წლის 4 მაისის ბრძანება №1-1/230 - ვებგვერდი, 07.05.2018 წ.

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის 2018 წლის 29 მაისის ბრძანება №1-1/262 - ვებგვერდი, 30.05.2018 წ.

მუხლი 41¹. საბითუმო აღრიცხვაში გამოყენებული ელექტროენერჯის აღრიცხვის მოწესრიგების ღონისძიებების შესახებ

1. კვალიფიციური საწარმოები ვალდებული არიან არაუგვიანეს 2014 წლის 1 დეკემბრისა უზრუნველყონ:

ა) ელექტროენერჯის მიწოდებისა და მიღების პუნქტებში, აგრეთვე ელექტროენერჯის მწარმოებლების გენერატორებსა და საკუთარი მოხმარების ტრანსფორმატორებზე გამოყენებულ მინაერთებზე ზედა დონის ესკაა სისტემასთან თავსებადი ელექტროენერჯის მრიცხველების და აღრიცხვის კომპლექსების მოწყობა;

ბ) ამ პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული ელექტროენერჯის მრიცხველების და აღრიცხვის კომპლექსების მიერ აღრიცხული/დაფიქსირებული მონაცემების ზედა დონის ესკაა სისტემა-ში გადაცემა ამ წესების შესაბამისად მოთხოვნილი პერიოდულობით, მათ შორის ავტომატურ რეჟიმში.

2. პასუხისმგებლობა ამ მუხლის 1-ლი პუნქტით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულებაზე დაეკისროს:

ა) სათანადო ელექტროენერჯის აღრიცხვის უჯრედის მფლობელ კვალიფიციურ საწარმოს;

ბ) სათანადო განაწილების ლიცენზიატს, თავის საცალო მომხმარებლებზე/სატრანსფორმატორო პუნქტებზე, რომლებიც მონაწილეობენ ელექტროენერჯის საბითუმო აღრიცხვაში;

გ) იმ შემთხვევაში, თუ ვერ დგინდება აღრიცხვის უჯრედის მფლობელი კვალიფიციური საწარმო ან/და რომელიმე აღრიცხვის წერტილისთვის აღრიცხვის მოწყობილობა არ არის სრულყოფილი ან საერთოდ არ არსებობს და მოსაწყობია, ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულებაზე პასუხისმგებელი კვალიფიციური საწარმოს ვინაობას ადგენს ერთობლივი კომისია, რომლის შემადგენლობაშიც შედიან: დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატი, ელექტროენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორი და დაინტერესებული კვალიფიციური საწარმო(ები) . კომისიის სხდომები ფორმდება შესაბამისი ოქმით, რომელსაც ხელს აწერს დამსწრე ყველა მონაწილე. კომისიის ოქმის ხელმოწერაზე უარი არ დაიშვება. განსხვავებული აზრის არსებობის შემთხვევაში ხელის მოწერა ხორციელდება მინაწერით „ხელს ვაწერ შენიშვნით“ და ოქმს თან ერთვება წერილობითი განსხვავებული აზრი. გადაწყვეტილებას კომისია იღებს ხმათა უბრალო უმრავლესობით. კომისიის გადაწყვეტილება და მისი იურიდიული შედეგები სავალდებულოა კომისიის მონაწილე ყველა პირისთვის.

3. ამ წესების მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის „თ“ ქვეპუნქტი ამოქმედდეს 2014 წლის 1 დეკემბრიდან.

4. იმ შემთხვევაში, თუ ამ მუხლის 1-ლი პუნქტით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულებაზე პასუხისმგებელი კვალიფიციური საწარმოს მიერ არ შესრულდა ამ მუხლის 1-ლი პუნქტით გათვალისწინებული ვალდებულებები და შედეგად დაზარალდა სხვა კვალიფიციური საწარმო ან/და გადაცემის ლიცენზიატი ან/და დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატი, დაზარალებული კვალიფიციური საწარმო ან/და გადაცემის ლიცენზიატი ან/და დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატი უფლებამოსილია მოთხოვოს ზარალის ანაზღაურება დამრღვევ კვალიფიციურ საწარმოს.

5. 2014 წლის 1 დეკემბრამდე, დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატი ვალდებულია სათანადო კვალიფიციური საწარმოს წერილობითი მოთხოვნის შეთხვევაში, ამ წესებით დადგენილი წესით, გასცეს 2014 წლის 1 მაისის მდგომარეობით ელექტროენერჯის საბითუმო ვაჭრობაში გამოყენებული (მათ შორის გენერატორების და საკუთარი მოხმარების ტრანსფორმატორების) აღრიცხვის კვანძების „ზედა დონის ესკაა სისტემასთან დაკავშირების დამადასტურებელი ტექნიკური დოკუმენტი“.

საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2014 წლის 28 მარტის ბრძანება №36 – ვებგვერდი, 03.04.2014წ.

მუხლი 42. სისტემათაშორისი ხაზით იმპორტირებული (ექსპორტირებული) ან/და სატრანზიტო ელექტროენერჯის განაწილების ერთობლივი აქტის შედგენის ვადის გაგრძელების შესახებ

1. იმის გათვალისწინებით, რომ 2016 წლის ივლისის თვეში საქართველოსა და აზერბაიჯანის ელექტროენერგეტიკული სისტემების პარალელური, სინქრონული მუშაობის რეჟიმი პირველად იყო

უზრუნველყოფილი ერთდროულად ორი სისტემათაშორისი გადამცემი ხაზის მეშვეობით, ხოლო საქართველო-აზერბაიჯანის ენერგოსისტემების კვითში გამოყენებულ იქნა ელექტროენერჯის გადადინების საერთო ჯამური გეგმა (ნაცვლად ელექტროგადამცემი ხაზების მიხედვით ელექტროენერჯის გადადინების ცალ-ცალკე გეგმებისა), ტრანზიტის დამკვეთ საწარმოს და იმპორტიორს 2016 წლის 1 სექტემბრამდე გაუგრძელდეთ ამ წესების 14⁶ მუხლის მე-2 პუნქტით დადგენილი „სისტემათაშორისი ხაზით იმპორტირებული (ექსპორტირებული) ან/და სატრანზიტო ელექტროენერჯის განაწილების ერთობლივი აქტის“ შედგენის და დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატთან წარდგენის ვადა.

2. 2016 წლის 1 სექტემბრამდე დადგენილი წესით ხელმოწერილი „სისტემათაშორისი ხაზით იმპორტირებული (ექსპორტირებული) ან/და სატრანზიტო ელექტროენერჯის განაწილების ერთობლივი აქტის“ დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატთან წარუდგენლობის შემთხვევაში, დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატის მიერ 2016 წლის 11 აგვისტოს შედგენილი იმპორტირებული და სატრანზიტო ელექტროენერჯის განაწილების აქტის შესაბამისად აზერბაიჯანიდან საქართველოს მიმართულებით 2016 წლის ივლისის თვის საანგარიშო პერიოდში განხორციელებული იმპორტირებული და სატრანზიტო ელექტროენერჯის განაწილება ჩაითვალოს საბოლოოდ.

3. დაევალოს დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატს, ამ მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად შედგენილი და დადგენილი წესით ხელმოწერილი „სისტემათაშორისი ხაზით იმპორტირებული (ექსპორტირებული) ან/და სატრანზიტო ელექტროენერჯის განაწილების ერთობლივი აქტის“ დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატთან წარდგენის შემთხვევაში, გააუქმოს 2016 წლის ივლისის თვის (აზერბაიჯანიდან საქართველოს მიმართულებით გადადინებულ ელექტროენერჯიაზე) დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატის მიერ 2016 წლის 11 აგვისტოს შედგენილი იმპორტირებული და სატრანზიტო ელექტროენერჯის განაწილების აქტები.

4. ამ მუხლის პირველ პუნქტით განსაზღვრულ ვადაში, დადგენილი წესით ხელმოწერილი და დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატთან წარდგენილი „სისტემათაშორისი ხაზით იმპორტირებული (ექსპორტირებული) ან/და სატრანზიტო ელექტროენერჯის განაწილების ერთობლივი აქტი“ წარმოადგენს მხარეებს შორის განხორციელებული ივლისის საანგარიშო პერიოდის ანგარიშსწორების კორექტირების საფუძველს.

საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2016 წლის 29 აგვისტოს ბრძანება №64 – ვებგვერდი, 29.08.2016წ.

მუხლი 43. ელექტროსადგურის საცდელი გაშვებისა ან/და კომპლექსური გასინჯვის პერიოდში ზოგიერთი აღრიცხვის კვანძის ელექტროენერჯის (სიმძლავრის) საბითუმო ვაჭრობაში მიღების სპეციალური წესი

1. თუ ქსელთან მიერთების ტექნიკური პირობების შემმოწმებელი კომისიის დასკვნით ან/და ამ წესების მე-3 მუხლის მე-9 პუნქტით გათვალისწინებული ერთობლივი კომისიის დასკვნით დგინდება, რომ ელექტროსადგურზე ქსელთან მიერთების წერტილში სათანადოდ მოწყობილია ელექტროენერჯის აღრიცხვის კვანძ(ებ) ი, მაგრამ არ არის მოწყობილი ელექტროენერჯის აღრიცხვის კვანძები ტექნიკური აღრიცხვის წერტილებში (მათ შორის, გენერატორებსა და საკუთარი მოხმარების ტრანსფორმატორებზე ან ისეთ ელექტროსადგურებზე, სადაც ტექნოლოგიურად არ არის გათვალისწინებული მითითებული აღრიცხვის კვანძების ცალ-ცალკე მოწყობა), მაშინ ასეთი ელექტროსადგურის ექსპლუატაციაში დაშვება/ელექტროსადგურის მფლობელი პირის საბითუმო ვაჭრობაში დაშვება შესაძლებელია შესაბამის დასკვნაში მოუწოდებელი (არასათანადოდ მოწყობილი) აღრიცხვის კვანძების მოწესრიგების ვალდებულების არაუმეტეს სამი (3) კალენდარული თვით გადავადების პირობით.

2. ამ მუხლის 1-ლი პუნქტით განსაზღვრულ შემთხვევაში სისტემის კომერციული ოპერატორი უფლებამოსილია შესატყვისი შემოწმების აქტ(ებ) ის შედგენიდან არაუგვიანეს ხუთი (5) სამუშაო დღისა მაძიებელი (ელექტროსადგურის მფლობელი პირი) შეიყვანოს საბითუმო ვაჭრობაში მონაწილეთა რეესტრში, მხოლოდ მიერთების წერტილში სათანადოდ მოწყობილი ელექტროენერჯის აღრიცხვის კვანძ(ებ) ის ნაწილში.

3. იმ შემთხვევაში, თუ ამ მუხლის 1-ლი პუნქტით განსაზღვრული ელექტროსადგურის მფლობელი პირი ვერ უზრუნველყოფს ამ მუხლის 1-ლი პუნქტით განსაზღვრული აღრიცხვის კვანძების სათანადო მოწყობას და მათ საბითუმო ვაჭრობაში მიღებას ვალდებულების გადავადების ფარგლებში, ელექტროსადგურის მფლობელს გაუუქმდება ელექტროენერჯის საბითუმო ვაჭრობაში მონაწილის შესაბამისი სტატუსი.

4. ამ მუხლის მოქმედება ვრცელდება მხოლოდ იმ ელექტროსადგურზე, რომელიც 2017 წლის 1

იანვრის მდგომარეობით იმყოფება ელექტროსადგურის ექსპლუატაციაში მიღების მიზნით საცდელი გაშვების ან/და კომპლექსური გასინჯვის პროცესში.

საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2017 წლის 17 იანვრის ბრძანება №2 – ვებგვერდი, 18.01.2017 წ.

მუხლი 44. გადაცემის ლიცენზიატების მიერ სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“-სთვის „დარიალი-ჟინვალის კონტურში“ გაწეული გადაცემის მომსახურების ოდენობის განსაზღვრის სპეციალური მეთოდი

1. წინამდებარე მუხლის მიზნებისათვის „დარიალი-ჟინვალის კონტური“ განისაზღვრება როგორც საქართველოს ელექტროენერგეტიკული სისტემის მცხეთა-მთიანეთის რეგიონში მოქმედი ელექტროენერჯის განაწილების ლიცენზიატის (ტექსტში შემდგომ – სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“) კუთვნილი გამანაწილებელი ქსელის 110, 35, 10, 6 და 0,4 კვ-იანი მონაკვეთი შემოსაზღვრული მიწოდების და მიღების იმ პუნქტებით, რომელთა საშუალებითაც საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“ ელექტროენერჯიას:

ა) იღებს:

ა.ა) გადაცემის ლიცენზიატის კუთვნილი ქვესადგურ(ებ)ის მიწოდების პუნქტებიდან და აგრეთვე 110 კვ-ის ელექტროგადამცემი ხაზი „დარილის“ მიწოდების პუნქტიდან სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ 110 კვ-ის კუთვნილ ქვესადგურ „ყაზბეგში“;

ა.ბ) ელექტროენერჯის (სიმძლავრის) მწარმოებლების ელექტროსადგურების სალტებზე განთავსებული მიწოდების პუნქტებიდან;

ბ) გასცემს ამ პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ მიწოდების პუნქტებში და მცხეთა-მთიანეთის მონაკვეთში მიღების იმ პუნქტებში, რომლებიდანაც სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ კუთვნილი გამანაწილებელი ქსელიდან, მათ კუთვნილ ელექტრულ ქსელებში, ელექტროენერჯიას იღებს სხვა განაწილების ლიცენზიატი და პირდაპირი მომხმარებლები.

2. გადაცემის ლიცენზიატების მიერ სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“-თვის „დარიალი-ჟინვალის კონტურში“ გაწეული გადაცემის მომსახურების რაოდენობა ($E^{\text{დ-ჟ.კონტ}}$) განისაზღვროს შემდეგი ფორმულის მიხედვით:

$$E^{\text{დ-ჟ.კონტ}} = [E_{\text{გად.მიდ}} / (E_{\text{გად.მიდ}} + E_{\text{გენ.მიდ}})] \times E_{\text{ეპჯ.მოხ}}, \text{ (კვტსთ)},$$

სადაც:

ა) $E_{\text{გად.მიდ}}$ – წარმოადგენს „დარიალი-ჟინვალის კონტურში“ გადამცემი ქსელის მიწოდების პუნქტებით მიღებული ელექტროენერჯის ჯამური მოცულობას, რომელსაც ემატება ქ/ს „გლდან-220“-ის და ქ/ს „დიდუბე-220“-ის გადაცემის ქსელის მიწოდების შესაბამისი პუნქტებიდან ამავე კონტურის არეალში მოქცეული ეგხ-ებით („ავჭალა-35“ და „წევა-35“) სს „ენერგო-პრო ჯორჯიაზე“ გადაცემული ელექტროენერჯის რაოდენობა (ტექსტში შემდგომ – „ზაჰესიდან გადაცემული ელექტროენერჯის რაოდენობა“), დაანგარიშებული იგივე განაწილების ლიცენზიატის მიერ დასახელებული ეგხ-ებით („ავჭალა-35“ და „წევა-35“) შექმნილ ზაჰესის მოქმედ კვანძში მოხმარებული ელექტროენერჯის პროპორციულად.

ბ) $E_{\text{გენ.მიდ}}$ – წარმოადგენს სხვაობას ერთი მხრივ „დარიალი-ჟინვალის კონტურში“ მოქცეული ელექტროსადგურების მიწოდების პუნქტებიდან სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ გამანაწილებელ ქსელში მიღებული ელექტროენერჯის მოცულობასა (კვტ.სთ.) და მეორე მხრივ ზაჰესიდან გადაცემული ელექტროენერჯის რაოდენობას შორის;

გ) $E_{\text{ეპჯ.მოხ}}$ – წარმოადგენს: „დარიალი-ჟინვალის კონტურში“ სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ ქსელში ამ მუხლის 1-ლი პუნქტის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტების თანახმად განსაზღვრული ელექტროენერჯის რაოდენობებს შორის სხვაობას .

საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2017 წლის 3 ივლისის ბრძანება №35 – ვებგვერდი, 04.07.2017წ.

